

Sygn. akt II KO 53/22

POSTANOWIENIE

Dnia 9 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **H. J. S.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 9 czerwca 2022 r.

oświadczenia SSN Marka Motuka o istnieniu podstaw do wyłączenia go od rozpoznania sprawy,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. i art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił

**wyłączyć SSN Marka Motuka od rozpoznania sprawy o sygn.
akt II KS 8/22.**

UZASADNIENIE

W dniu 21 kwietnia 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła skarga na wyrok kasatoryjny Sądu Apelacyjnego w (...), sporządzona przez obrońcę oskarżonego H. J. S., która została zarejestrowana pod sygn. akt II KS (...). Skarga zawierała m.in. zarzut wystąpienia uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającego na rozpoznaniu sprawy przez sąd nienależycie obsadzony z uwagi na fakt, że w składzie Sądu II instancji zasiadały osoby powołane na urząd Sędziego Sądu Apelacyjnego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 3) – SSA I. S. i SSA K. W., w sytuacji gdy udział w procesie powoływania sędziów organu, które nie daje gwarancji niezależności od władzy ustawodawczej i wykonawczej, podważa prawo oskarżonego do rozpoznania

sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd. W dniu 28 kwietnia 2022 r. ww. sprawę przydzielono SSN Markowi Motukowi.

Pismem z dnia 23 maja 2022 r. SSN Marek Motuk złożył oświadczenie o istnieniu podstaw do wyłączenia go od rozpoznania sprawy. Powołując się na przytoczony zarzut skargi podniósł, że został powołany na urząd Sędziego Sądu Najwyższego także na podstawie rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym przepisami powołanej w zarzucie ustawy. Zdaniem Sędziego, jego udział w rozpoznaniu zarzutu podniesionego przez obrońcę stanowiłby rażące naruszenie zasady *nemo iudex in causa sua*, a w konsekwencji mógłby wywołać zarówno u stron, jak i w powszechnym odbiorze, przekonanie o braku bezstronności sądu i rzetelności procesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na skutek oświadczenia Sędziego SN Marka Motuka należało wyłączyć go od rozpoznania sprawy o sygn. akt II KS 8/22.

Jak trafnie wskazał w swoim oświadczeniu SSN Marek Motuk, okoliczności podniesione w zarzucie skargi, koncentrujące się wokół niezależności sędziego i niezawisłości sądu, powiązane ze sposobem powołania sędziów na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 3), w tożsamym stopniu odnoszą się zarówno do Sędziów Sądu Apelacyjnego w (...), których dotyczy zarzut obrońcy podniesiony w sprawie II KS 8/22, jak również jego samego. W takim układzie procesowym zachodzi identyczność sytuacji prawnej sędziów, których dotyczy zarzut skargi, jak i sędziego, który miałby tę skargę rozpoznać. Analogiczne sytuacje były już w orzecznictwie Sądu Najwyższego traktowane jako podstawa do wyłączenia sędziego w trybie art. 41 § 1 k.p.k. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dni: 27 lipca 2021 r., II KO 36/21; 17 marca 2022 r., II KO 12/22; 22 marca 2022 r., I KO 22/22; 29 marca 2022 r., II KO 27/22; 21 kwietnia 2022 r., II KO 15/22; por. także uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22).

Jednocześnie dla oceny tego, że wątpliwości co do bezstronności sędziego w rozumieniu art. 41 § 1 k.p.k. są zasadne, proponuje się przeprowadzenie testu

przeciętnego obserwatora. Polega on na przyjęciu, że przyczyna podana we wniosku o wyłączenie sędziego jest uzasadniona, jeżeli jest ona w stanie wywołać wątpliwości co do bezstronności sędziego u nieuprzedzonego w jakimkolwiek kierunku członka społeczeństwa (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 marca 2009 r., IV KK 380/08; z dnia 8 lutego 2011 r., V KK 227/10). Rozpoznanie sprawy II KS 8/22 przez SSN Marka Motuka mogłoby wzbudzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności tego Sędziego u postronnego obserwatora, skoro SSN Marek Motuk miałby rozstrzygać o zasadności zarzutu skargi na wyrok kasatoryjny, którego podstawy dotyczą go w takim samym stopniu, jak Sędziów, których ten zarzut dotyczy.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.